

Υγεία

Οργανικοί διαλύτες
σε εργαστήρια

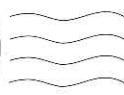
σελ. 2

Περιβάλλον

Τα αποτελέσματα
του Κιότο

σελ. 3

ΕΛΛΑΣ

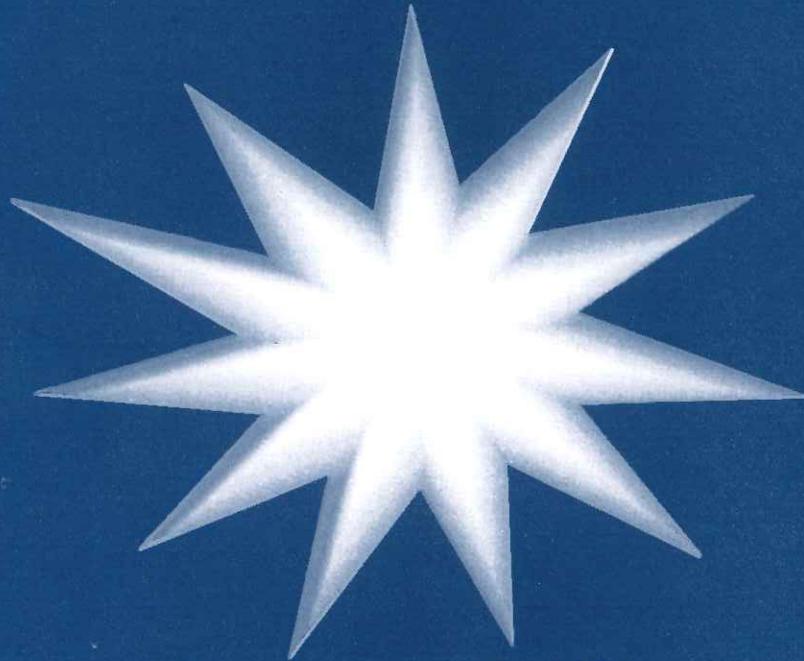

ΔΡΑΣΗ

**για ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΘΗΝΑΣ • ΤΕΥΧΟΣ 67 • 6ος ΧΡΟΝΟΣ • ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ 1997

Η «ΔΡΑΣΗ»
εύχεται σε όλους
τους αναγνώστες της

*Χρόνια
Πούρα*

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΥΠΟΘΕΣΗ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ «ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ»

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Το σεμινάριο θα διεξαχθεί από 2-13 Μαρτίου 1998. Η θεωρία θα διδαχθεί στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης του ΕΜΠ (Πατησίων) και η πρακτική κατάρτιση σε θέματα εργασιακού Θορύβου, χρήσης ειδικών προγραμμάτων ΥΗ, τοξικών ουσιών στον αέρα, διάσωσης εγκλωβισμένων και καρδιοπνευμονικής ανάνηψης στα εργαστήρια του ΕΜΠ και στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Εκπαίδευσης της εταιρίας BIANA.

Σημαντική καινοτομία του φετινού σεμιναρίου είναι η συνεργασία για θεωρητική και πρακτική κατάρτιση σε θέματα μικροβιολογικών κινδύνων με το εργαστήριο Μικροβιολογίας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (πρώην Υγειονομική Σχολή Αθηνών) και σε θέματα πυρηνικών με την Πυροσβεστική Ακαδημία.

Το πρόγραμμα είναι υπερεντατικό με διάρκεια 10 ημερών και καθημερινή οκτάωρη εκπαίδευση, έτσι ώστε οι εκπαιδευόμενοι να απέχουν από την εργασία τους το ελάχιστο δυνατό δάστημα. Το κόστος συμμετοχής είναι 180.000 δρχ., και μπορεί να επιδοτηθεί από τον ΟΕΑΕΔ (πρόγραμμα 0.45).

Προϋπόθεσης για συμμετοχή στην πρακτική κατάρτιση είναι η προσκόμιση από τον συμμετέχοντα:

- Ιατρικού πιστοποιητικού ότι δεν πάχει από μεταδοτικό δερματικό νόσημα.

• Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν υποφέρει από κλειστοφορία, ειδικά για τις ασκήσεις περιορισμένου χώρου (ομιχλούμενος χώρος, διάσωση από δεξαμενή ή φρέατο).

Για πληροφορίες εγγραφές: τηλ. 772. 203, 772 2925, 772 2019, 772 2022, 772 2040 και FAX 772 2026.

ΣΕ ΠΟΙΟΥΣ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Διπλ. Μηχανικούς, πτυχ. Πανεπιστημίων, απόφοιτοι ΤΕΙ, Αξιωματικούς, Πυροσβεστικού Σώματος, Εμπορικού Ναυτικού, Πολεμ. Ναυτικού, Λιμενικού Σώματος.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Μεγάλες βιομηχανίες, Οργ. Δημοσίου (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΔΕΠ, ΔΕΠΑ, ΔΕΦΑ κ.λπ.), Πυροσβεστικό Σώμα, Εμπορική και Πολεμική Ναυτιλία, Λιμενικό Σώμα.

ΟΡΓΑΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΥΤΕΣ ΣΕ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ*

Τα εργαστήρια χρησιμοποιούν μικρές σχετικά ποσότητες από μια μεγάλη ποικιλία χημικών προϊόντων. Οι οργανικοί διαλύτες χρησιμοποιούνται, αντιθέτως, σε μεγάλες ποσότητες. Ένα μεγάλο εργαστήριο καταναλώνει ετησίως τουλάχιστον μερικές δεκάδες λίτρα γνωστών διαλυτών, όπως ακετόνη, αιθανόλη και χλωροφόρμιο. Εκτός αυτών, δεκάδες άλλοι διαλύτες χρησιμοποιούνται ως αντιδραστήρια, προϊόντα ανακρυστάλλωσης, καθώς και για τον καθαρισμό των συσκευών και των γυάλινων αντικειμένων. Αυτό συνεπάγεται ορισμένους κινδύνους. Πολλοί διαλύτες είναι εύφλεκτοι και επίσης λιγότερο ή περισσότερο τοξικοί: η έκθεση σ' αυτούς (με το δέρμα ή την εισπνοή ατμών διαλυτών) μπορεί να έχει τοξικές συνέπειες. Έτσι, το επτάνιο είναι νευροτοξικό και το χλωροφόρμιο βλαβερό για το συκώτι. Εκτός από το βενζόλιο, του οποίου η καρκινογόνος δράση είναι γνωστή, υπάρχουν τέσσερις διαλύτες που χρησιμοποιούνται συχνά (το χλωροφόρμιο, το διχλωρομεθάνιο, το 1,4-διοξάνιο και ο τετραχλωριούχος άνθρακας) για τους οποίους υπάρχει υπόνοια ότι είναι καρκινογόνοι και για τον άνθρωπο.

(*) Πηγή: JANUS

Από τις μετρήσεις ανίχνευσης φαίνεται ότι οι συγκεντρώσεις είναι χαμηλές όταν υπάρχει ο συνήθης εξαερισμός.

Όταν οι εργασίες πραγματοποιούνται με απαγωγό, δεν παρατηρείται μετρήσιμη συγκέντρωση στη ζώνη εισπνοής των εργαζομένων. Οι συγκεντρώσεις δεν ξεπερνούν το 1-5 ppm και είναι συνεπώς σαφώς μικρότερες από τις περισσότερες τιμές ΜΕΣ. (Μέγιστη επιτρεπτή συγκέντρωση).

Μόνο όταν οι εργασίες εκτελούνται εκτός του απαγωγού είναι μετρήσιμες οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις. Αρκεί μια απλή παρατήρηση για να καταστεί σαφές ότι οι εργασίες που συνεπάγονται έκθεση είναι οι εργασίες «μετάγγισης». Ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για διάλυση, χρωματογραφία, ανακρυστάλλωση ή απλό καθαρισμό ενός γυάλινου αντικειμένου, το αποτέλεσμα είναι το ίδιο: τη στιγμή που οι διαλύτες μεταφέρονται από τον ένα δοκιμαστικό σωλήνα στον άλλο, μπορεί να μετρηθεί ορισμένη ποσότητα ατμού.

Ταχύτητα

Η εξάτμιση αυξάνεται ανάλογα με το μέγεθος του χρησιμοποιούμενου γυάλινου δοχείου και της μάζας του διαλύτη. Η

συνδυασμένη επίδραση του μεγέθους του γυάλινου δοχείου και της μάζας έχει ως αποτέλεσμα σημαντικές διαφορές όσον αφορά στην εξάτμιση.

Εκτός αυτού, η εξάπλωση αυξάνει ανάλογα με την πίεση του ατμού. Κατά την πρώτη μετάγγιση πιττικού διαλυτή, όπως ο αιθέρας, προκύππει εξάτμιση 1% σε θερμοκρασία δωματίου. Η εξάτμιση της ακετόνης και της μεθανόλης είναι μικρότερη: 0,5% και 0,2% αντίστοιχα. Η μέση ταχύτητα εξάτμισης (συνεχής) κατά τη διάρκεια των εργασιών μετάγγισης κυμαίνεται μεταξύ 1 g/min περίπου για τους λιγότερο πιττικούς διαλύτες (τολουένιο, αιθανόλη και 10 g/min για τους πολύ πιττικούς διαλύτες (αιθέρας, διχλωρομεθάνιο).

Συγκεντρώσεις

Ο εξαερισμός επιτρέπει να μειωθεί πολύ αισθητά η έκθεση χάρη στη διάλυση των εκλυσμάτων ατμών (η ταχύτητα εξάτμισης δεν αυξάνεται σχεδόν καθόλου). Η αύξηση του ρυθμού εξαερισμού (που εκφράζεται σε αριθμό ανανεώσεων την ώρα, της συνολικής ποσότητας αέρα που περιέχεται στο χώρο) επιτρέπει να μειωθούν οι συγκεντρώσεις.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΙΟΤΟ

Έπειτα από μαραθώνιες συνεδριάσεις η διάσκεψη συμφώνησε σε σχέδιο πρωτοκόλλου, που προβλέπει μείωση ως τα έτη 2008-2012 κατά 5,2% κατά μέσο όρο των εκπομπών των αερίων του θερμοκηπίου έναντι των επιπέδων του 1990.

Στην πράξη ο μέσος όρος της μείωσης θα είναι μεγαλύτερος για τους «Τρεις μεγάλους» των βιομηχανικών δυνάμεων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύτηκε να μειώσει τις εκπομπές κατά 8% (αν και η Σοσιαλιστική ομάδα στο Ευρωκοινοβούλιο ήθελε μεγαλύτερο ποσοστό), οι Ηνωμένες Πολιτείες κατά 7% και η Ιαπωνία κατά 6%. Σε αντίθεση με τις περισσότερες χώρες η Αυστραλία η Ισλανδία και η Νορβηγία που είχαν χαμηλά επίπεδα αερίων, έλαβαν την έγκριση να αυξήσουν τα ποσοστά τους κατά 8% και 1% αντίστοιχα.

Από την άλλη πλευρά οι αναπτυσσόμενες χώρες εξαιρέθηκαν από κάθε δέσμευση, ακόμη και εθελοντικά, να μειώσουν τις εκπομπές των βλαβερών αερίων τους. Τελικά υιοθετήθηκε κατ' αρχήν ένα σχέδιο για τη δημιουργία μηχανισμού χρηματοδότησης που θα βοηθήσει τις χώρες του Τρίτου Κόσμου να χρησι-

μοποιούν «οικολογικές» τεχνολογίες.

Ο τρόπος λειτουργίας του μηχανισμού αυτού προβλέπεται να προσδιοριστεί στην επόμενη διάσκεψη για το περιβάλλον και για τις κλιματολογικές αλλαγές που θα διε-

ευθύνονται περισσότερο για το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Τελικά, υπό την πίεση της κοινής γνώμης και των επιστημόνων τους, οι βιομηχανικές χώρες συμφώνησαν και αυτές.

Οι τεχνολογικές εξελί-

ου» που ευθύνεται για την επικίνδυνη άνοδο της θερμοκρασίας στην επιφάνεια του πλανήτη.

Πρόκειται για ένα φαινόμενο που αναγνωρίζεται τώρα ότι οφείλεται στην ανεξέλεγκτη εκπομπή τοξικών αερίων (κυρίως διαξειδίου του άνθρακα, μεθανίου και μονοξειδίου του αζώτου) ως αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου. Οι επιστήμονες πραιδοποιούν ότι η γενική άνοδος της θερμοκρασίας, έστω και κατά μερικούς βαθμούς, θα οδηγήσει σ' ώστε στον 21ο αιώνα στην τήξη των πάγων και στην άνοδο της στάθμης των ωκεανών, με ανυπολόγιστες συνέπειες για τον άνθρωπο, τη χλωρίδα και την πανίδα.

Το αξιοπερίεργο ήταν ότι και οι περισσότερο αναπτυγμένες φτωχές χώρες δεν εμφανίστηκαν πρόθυμες να αναγνωρίσουν και αυτές τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, φοβούμενες μήπως η λήψη περιοριστικών μέτρων παρεμποδίσει την περαιτέρω ανάπτυξή τους έναντι της ανάπτυξης μερικών γειτόνων τους. Οι περισσότερες χώρες όμως φαίνεται να αναγνωρίζουν τώρα ότι οι βλάβες που προκαλούνται στο περιβάλλον δεν γνωρίζουν σύνορα.

**Συμφωνία για
μέση μείωση 5,2%
ως τα έτη 2008-2012
των εκπομπών
τοξικών αερίων
στην ατμόσφαιρα**

ξαχθεί τον Νοέμβριο 1998 στο Μπουένος Άιρες.

Η επίσημη τελετή της υπογραφής της συμφωνίας, του Κιότο θα γίνει στις 16 Μαρτίου 1998 στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη.

Μελανό σημείο της διάσκεψης ήταν η απροθυμία λήψης δραστικών μέτρων εκ μέρους του ανεπτυγμένου βιομηχανικού κόσμου, λόγω της επιρροής ορισμένων βιομηχανικών κλάδων, που

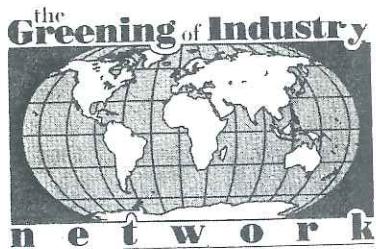
ξεις του 20ου αιώνα συντελέσθηκαν με βαρύ τίμημα για την βιόσφαιρα της οποίας το μέλλον τείνουν να υποθηκεύσουν.

Η διάσκεψη επεδίωξε να λάβει στον 21ο αιώνα, τα μέτρα εκείνα που ελπίζεται να επανορθώσουν κάπως τη ζημιά.

Κύριο μέλημα που επετεύχθη έστω και μερικώς ήταν η σύναψη μιας γενικής συμφωνίας για την καταπολέμηση του «φαινομένου του θερμοκηπί-

ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ

7η Διεθνής Διάσκεψη του δικτύου για το πρασίνισμα της βιομηχανίας

ΡΩΜΗ 15 - 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1998

Θέμα: «Συμμαχίες για ένα βιώσιμο μέλλον»

Τα θέματα της διάσκεψης είναι:

- Συνεργασία για την αειφορία
- Αστική κοινωνία και συμμετοχή
- Διαφάνεια και επικοινωνία
- Περιβαλλοντική δικαιοσύνη
- Παρακολούθηση της προόδου για την βιώσιμη παραγωγή
- Μεταφορά τεχνολογιών
- Η έννοια της αειφορίας στις διάφορες περιοχές
- Η προοπτική Βορρά-Νότου
- Έρευνα για το πρασίνισμα της βιομηχανίας

Πληροφορίες:

Dr. THEO DE BRUIJN
UNIVERSITY OF TWENTE
PO BOX 217
7500 AE ENSCHEDE
THE NETHERLANDS
TEL: +31 53 489 3203
FAX: +31 53 489 4850
E-mail: Greening@cstm.utwente.nl

Ιδιοκτήτης: ΕΚΑ

Εκδότης:

Γρηγόρης Φελώνης
Πρόεδρος ΕΚΑ

Την "ΔΡΑΣΗ" επιμελούνται οι υπεύθυνοι των Τμημάτων Περιβάλλοντος

Χριστίνα Θεοχάρη
Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας

Χρήστος Χατζής
Τιμή Τεύχους Δρχ. 1

Διάθεση:

ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48Β
104 33 ΑΘΗΝΑ
88 36 917, 88 41
818,
FAX: 88 39 271

Επιτρέπεται η χωρίς άδεια αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή μέρους του φυλλαδίου, με μόνη υποχρέωση την αναφορά της πηγής.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΡΕΙΣ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΣΥΝΘΗΚΩΝ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΕ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Ο κλάδος της οικοδομής και των τεχνικών έργων έχει αρκετές ιδιαιτερότητες σε σχέση με τον βιομηχανικό κλάδο και τους άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, όπως για παράδειγμα έντονες διακυμάνσεις δραστηριότητας, εποχιακό χαρακτήρα, εργασία σε δύσκολες συνθήκες, σύμπραξη πολλών εργοδοτών κλπ.

Χαρακτηριστικό πάντως είναι ότι η συμμετοχή του κλάδου στα σοβαρά και θανατηφόρα ατυχήματα είναι δυσανάλογα μεγάλη σε σχέση με άλλους κλάδους απασχολουμένων.

ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Η δημιουργία ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας είναι στοιχειώδεις καθήκον και μέλημα ενός ευνοούμενου κράτους. Στα πλαίσια αυτά πρέπει να γίνει γνωστό ότι την τελευταία δεκαετία έχει παραχθεί ένα πλούσιο νομοθετικό έργο σε εθνικό επίπεδο. Σημαντικό τμήμα αυτής της νομοθεσίας αποτελούν τα νομοθετήματα που εναρμονίζονται με κοινοτικές οδηγίες για τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας.

Ο ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ ΣΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΣΑΣ

- Εργάζεστε με Ηλεκτρονικό υπολογιστή και αισθάνεσθε κόπωση ή νευρικότητα μετά από λίγες ώρες δουλειάς;
- Μήπως υποφέρετε συχνά από πονοκέφαλο και έχετε ερεθισμένα, «κόκκινα» μάτια;
- Μήπως σας πινίγει συχνά ο φόρτος εργασίας;
- Τότε πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας σας! Διαβάστε αυτό το φυλλάδιο.